

Høring av forslag om vern av åtte skogområder i Akershus og Buskerud, desember 2024

Innholdsfortegnelse

1. Verneforslag.....	3
2. Hjemmelsgrunnlag.....	3
3. Saksgang	4
3.1. Bakgrunn og saksgang for de enkelte verneforslagene.....	5
4. Forvaltning	6
5. Konsekvenser av vern	6
6. Oppstartsmelding - Mottatte merknader og Statsforvalterens kommentarer	7
6.1. Innspill til oppstartsmelding 27. juni 2024	7
7. Større endringer etter oppstart av verneplan	13
8. Høring.....	13
9. Verneforslag.....	14
9.1. Veset og Holter, Nes kommune	14
9.2. Husebykollen, Asker kommune.....	15
9.3. Såttvetåsen, Kongsberg kommune	17
9.4. Brekkeåsen, Rollag kommune	18
9.5. Økta, Nore og Uvdal kommune.....	19
9.6. Øygardsjuvet, Nore og Uvdal kommune	21
9.7. Haverstingen naturreservat, Krødsherad kommune - utvidelse.....	23
9.8. Hestebrennjuvet naturreservat, Ringerike kommune - Utvidelse.....	24
10. Vedlegg.....	26

1. Verneforslag

Statsforvalteren i Buskerud, Østfold, Oslo og Akershus sender med dette på høring forslag om vern av seks nye naturreservater og utvidelse av to eksisterende naturreservater i Akershus og Buskerud.

De nye områdene som foreslås vernet er:

- **Veset og Holter (tidligere Veset-Holter)**, Nes kommune, ca. 219 dekar, 3 grunneiere
- **Husebykollen**, Asker kommune, ca. 193 dekar, 4 grunneiere
- **Såttvetåsen (tidligere Saatvedtåsen)**, Kongsberg kommune, ca. 721 dekar, 10 grunneiere
- **Brekkeåsen**, Rollag kommune, ca. 786 dekar, 6 grunneiendommer
- **Økta**, Nore og Uvdal kommune, ca. 216 dekar, 4 grunneiere
- **Øygardsjuvet**, Nore og Uvdal kommune ca. 1428 dekar, 29 eiendommer

Områdene som foreslås utvidet er:

- **Haverstingen (utvidelse av Haverstingen og Storås naturreservater)** Krødsherad kommune, ca. 5 293 dekar utvidelse, 6 grunneiere
- **Hestebrennjuvet (utvidelse av tidligere Hestebrennajuvet naturreservat)**, Ringerike kommune, ca. 2006 dekar utvidelse, 4 grunneiere

Basert på tilgjengelig kunnskap om naturverdiene i områdene og/eller nye naturfaglige registreringer som er gjennomført i forbindelse med verneplanarbeidet, vurderes områdene å kvalifisere for vern som naturreservat etter naturmangfoldloven.

Områdene er tilbudt for vern av skogeierne selv gjennom ordningen med frivillig vern av skog. Ved frivillig vern forutsettes det at grunneierne og staten blir enige og inngår avtale om erstatning, avgrensing og vernebestemmelser før vernevedtak. Dette innebærer at det kan bli endringer både i vernegrense og vernebestemmelser som et resultat av disse forhandlingene og høringen.

Gjennom behandling av St.meld. nr. 25 (2002-2003) sluttet Stortinget seg til Regjeringens innstilling om en kraftig opptrapping av skogvernet i Norge. Meldingen trakk opp viktige prinsipper og satsingsområder for skogvernet. Det ble blant annet lagt til grunn at et utvidet skogvern skulle følge de faglige anbefalingene i NINA rapport 54/2002 «*Evaluering av skogvernet i Norge*». I meldingen ble frivillig vern trukket frem som en viktig strategi for det framtidige skogvernet i Norge.

I St.meld. nr. 14 (2015-2016) *Natur for livet* sier Regjeringen at den vil videreføre det langsiktige arbeidet med skogvern og øke det frivillige skogvernet. Det ble vedtatt et mål om vern av 10 % av skogarealet i Norge. Så langt er ca. 5,3 % av all skog i Norge vernet.

2. Hjemmelsgrunnlag

Vern av spesielle områder eller forekomster skjer i medhold av lov av 16. juni 2009 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) jf. §§ 33-51. I naturmangfoldloven er det hjemmel for opprettelse av ulike vernekategorier. Vernekategorien naturreservat er den strengeste verneformen, og denne blir normalt brukt for vern av skog.

Vedtak om opprettelse av naturreservater treffes av Kongen i Statsråd etter naturmangfoldloven § 37, som lyder slik:

Som naturreservat kan vernes områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,*
- b) representerer en bestemt type natur,*
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,*
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst, eller*
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi*

Som naturreservat kan også vernes et område som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettingstiltak å få verneverdier som nevnt i første ledd.

I et naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene angitt i verneformålet. Et naturreservat kan totalfredes mot all virksomhet, tiltak og ferdsel. I forskriften kan det gis bestemmelser om vern av kulturminner i reservatet.

Treffes vedtak om reservat som krever aktive gjenopprettingstiltak, eller vedtak om reservat der bruk er en forutsetning for å ivareta verneformålet, skal det samtidig med vernevedtaket legges frem et utkast til plan for skjøtsel for å sikre verneformålet. Planen kan omfatte avtale om bruk av arealer, enkeltelementer og driftsformer. Planen eller avtalen kan inneholde bestemmelser om økonomisk godtgjørelse til private som bidrar til områdets skjøtsel.

3. Saksgang

I saker med frivillig vern av skog får normalt Statsforvalteren tilbud om vern fra grunneier(e) via deres skogeierorganisasjon. Det blir deretter gjort naturfaglige registreringer i de aktuelle områdene, med mindre det fra tidligere av foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturverdiene. Hvis allerede foreliggende kunnskap og/eller nye naturfaglige registreringer viser at området kvalifiserer for vern, fremskaffes skogdata som grunnlag for erstatningsberegninger. Deretter forhandler grunneiere og staten om erstatning, vernegrense og vernebestemmelser.

I utgangspunktet skal det inngås avtale mellom skogeier og staten før det blir meldt oppstart av verneplanarbeid. For å sikre tilstrekkelig fremdrift i skogvernarbeidet, har det imidlertid den senere tid blitt meldt oppstart og sendt ut høringsforslag før slike avtaler er inngått. En forutsetning for dette er at grunneierne har gitt aksept for en slik fremgangsmåte.

Den formelle saksbehandlingen skal følge naturmangfoldlovens §§ 41 til 43 og rundskriv T-3/99 fra Miljøverndepartementet (nå Klima- og miljødepartementet). Dette kan oppsummeres på følgende måte:

- **Oppstartsmelding:** Statsforvalteren varsler oppstart av verneplanarbeid ved brev til grunneiere og aktuelle etater og organisasjoner, samt kunngjøring i aviser.
- **Offentlig høring:** Et konkret verneforslag sendes på høring ved brev til grunneiere og andre høringsinstanser. Høringsforslaget skal beskrive verneverdier og andre verdier, samt de konsekvensene forslaget antas å få. Det skal følge med forslag til vernekart og verneforskrift, og frist for å komme med merknader skal være minst to måneder.
- **Tilråkning til Miljødirektoratet:** Etter høringen skal Statsforvalteren vurdere innkomne merknader og eventuelt gjøre endringer i forslaget. Eventuelle større endringer må drøftes med grunneierne. Deretter sender Statsforvalteren sin tilråkning til Miljødirektoratet.
- **Tilråkning til Klima- og miljødepartementet (KLD):** Miljødirektoratet vurderer forslaget og sender sin tilråkning til KLD.
- **Forslag om vern:** KLD forbereder saken og legger forslag om vern frem for Kongen i Statsråd.
- **Vedtak om vern** gjøres av Kongen i Statsråd som kongelig resolusjon. Etter vedtaket vil erstatningen bli utbetalt i tråd med avtalen med grunneier.
- **Kunngjøring om vern:** Statsforvalteren sender brev til grunneiere og andre høringsinstanser, samt kunngjør vedtaket i aktuelle aviser. De nye verneområdene blir skiltet og merket.
- **Grensemerking** blir vanligvis gjort av jordskifteretten, som etter begjæring fra Statsforvalteren opptar sak om grensegang for det enkelte område.

3.1. Bakgrunn og saksgang for de enkelte verneforslagene

1. Veset og Holter, Nes kommune

Tilbud om vern ble sendt til Statsforvalteren 30. mars 2023. Området ble kartlagt under en kommunal ravinekartlegging i Nes kommune i 2016. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27 juni 2024.

2. Husebykollen, Asker kommune

Tilbud om vern ble sendt til Statsforvalteren 11. mai 2023. Området ble kartlagt sommeren 2023. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27 juni 2024.

3. Såttvetåsen, Kongsberg kommune

Tilbud om vern ble sendt til Statsforvalteren 16. februar 2023. Området ble kartlagt sommeren 2023. Den sørlige delen ble også kartlagt gjennom kalkskogkartleggingen i Buskerud i 2016, og et parti lengst nord var med i edelløvsskogkartleggingen i 2013. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27 juni 2024.

4. Brekkeåsen, Rollag kommune

Tilbud om vern ble sendt til Statsforvalteren 6. juni 2022. Området ble kartlagt i 2022. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27 juni 2024.

5. Økta, Nore og Uvdal kommune

Tilbud om vern ble sendt til Statsforvalteren 19. mars 2024. Området ble kartlagt gjennom bekkekløft-kartleggingen i Buskerud i 2009. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27 juni 2024.

6. Øygardsjuvet, Nore og Uvdal kommune

Tilbud om vern ble sendt til Statsforvalteren 8. mars 2024. Området ble kartlagt gjennom bekkekløft-kartleggingen i Buskerud i 2009. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27 juni 2024.

7. Utvidelse av Haverstingen og Storås naturreservater, Krødsherad kommune

Tilbud om vern ble sendt til Statsforvalteren 9. juni 2021. Området ble kartlagt i 2016. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27 juni 2024.

8. Utvidelse av Hestebrennajuvet naturreservat, Ringerike kommune

Tilbud om vern ble sendt til Statsforvalteren 21. juni 2024. Området ble kartlagt i 2023. Det ble meldt oppstart av verneplan for området 27 juni 2024.

4. Forvaltning

Ved vernevedtaket eller like etterpå blir det fastsatt hvem som skal ha forvaltningsmyndighet i verneområdene. Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for de fleste verneområder, men myndigheten er i noen tilfeller delegert til kommunen. Kommuner som ønsker delegert forvaltningsmyndighet, kan gi tilbakemelding om dette gjennom høringen.

For kommunenes tilbud om forvaltningsmyndighet gjelder følgende forutsetninger:

- Kommunene gis tilbud om å få forvaltningsmyndighet for alle verneområdene som i sin helhet ligger innfor kommunens grenser.
- Kommuner som ikke tidligere har hatt forvaltningsmyndighet må takke ja til alle aktuelle verneområder i kommunen dersom kommunen ønsker å overta forvaltningsmyndigheten.
- Kommunen må ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse.

5. Konsekvenser av vern

Ved opprettelse av verneområder beholder grunneier eiendomsretten, men det legges restriksjoner på hvilke aktiviteter og tiltak som kan gjennomføres i verneområdet. Naturreservat er den strengeste verneformen etter naturmangfoldloven. I naturreservat må ingen foreta noe som forringer verneverdiene. Verneforskriftene innebærer et generelt forbud mot hogst, bygge- og anleggsvirksomhet og motorferdsel. Det er variasjoner i restriksjonsnivået i verneforskriftene for områdene. Dette avhenger av områdets vernekvaliteter, brukerinteresser, eksisterende tilrettelegging, anlegg og innretninger. Det vises ellers til verneforslaget for det enkelte området.

I hovedsak er det den naturlige dynamikken som skal bestemme utviklingen i reservatene, og Statsforvalteren vurderer derfor at behovet for skjøtsel i hovedtrekk vil være begrenset. Behov for forvaltningsplan og skjøtsel vil for øvrig bli vurdert fortløpende etter eventuelt vern, og ved behov vil det bli søkt om midler fra Miljødirektoratet på vanlig måte.

6. Oppstartsmelding - Mottatte merknader og Statsforvalterens kommentarer

6.1. Innspill til oppstartsmelding 27. juni 2024

Det ble meldt oppstart av verneplanarbeid for Veset og Holter, Husebykollen, Såttvetåsen, Brekkeåsen, Økta, Øygardsjuvet, Haverstingen (utvidelse av Haverstingen og Storås naturreservater) og utvidelse av Hestebrennajuvet den 27. juni 2024. Fristen for å gi uttalelse var 15. september 2024. Oppstartsmeldingen ble sendt til grunneiere og aktuelle lokale, regionale og sentrale høringsinstanser. Verneplan ble også kunngjort i aviser og på Statsforvalterens hjemmeside.

Under gis et sammendrag av de innspillene til oppstartsmeldingen som er av generell karakter eller som konkret gjelder enkeltområdene. Under er også Statsforvalterens respektive kommentarer.

Generelle innspill

Statens vegvesen har ingen merknader.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Bane Nor har ingen merknader da ingen av områdene berører jernbanens interesser.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Forsvarsbygg ber om at det generelle unntaket for militær operativ virksomhet og unntaket for avgang og landing med Forsvarets luftfartøy tas med i forskriftene.

Statsforvalterens kommentar: Dette er imøtekommet i forslaget til forskrifter.

Innspill til Veset og Holter

Språkrådet tilrår å bruke ordet «og» fremfor bindestrek i navnet på verneområdet: Veset og Holter.

Statsforvalterens kommentar: Vi endrer skrivemåte til Veset og Holter.

Akershus fylkeskommune ber om at vernet ikke blir til hinder for ivaretagelsen av kulturlandskap av nasjonal betydning (Vormadalen).

Statsforvalterens kommentar: Statsforvalteren ser ingen konflikter her.

Elvia ber om at standardbestemmelsene knyttet til nettanlegg inkluderes i vernebestemmelsene. Dette gjelder også nødvendig bruk av motorkjøretøy for å utføre de nødvendige tiltak. Dersom det er etablert luftledninger innenfor verneområdet, må det også kunne utføres nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledningen. Alle slike arbeider må kunne utføres uten at det må søkes dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Statsforvalterens kommentar: I forslaget til verneforskrift har vi tatt inn standardbestemmelser for områder berørt av ledningsnett.

NVE ber om at standardbestemmelsene for nettanlegg inkluderes i verneforskriften.

Statsforvalterens kommentar: Dette er hensyntatt i forskriften og avgrensning.

Innspill til Husebykollen

Språkrådet har ingen merknader. Navnet passer fint med beliggenheten.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Akershus fylkeskommune ber om at allemannsretten ikke blir unødvendig begrenset, og at det gis mulighet til å tilrettelegge for friluftsliv med skilting, merking, sittebenker og utkikkspunkt. Det er også viktig å sikre at eksisterende stier og skiløyper kan vedlikeholdes og driftes.

Statsforvalterens kommentar: den foreslåtte forskriften åpner for å vedlikeholde eksisterende stier, og det kan gis tillatelse til å etablere nye eller å sette opp skilt. Vi gir i noen tilfeller tillatelse til utsetting av sittebenker, dette må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle.

NVE ber om at det vurderes å ta inn standardbestemmelsene for kraftlinjer selv om Statnett sin linje ligger utenfor verneforslaget, men inntil grensa.

Statsforvalterens kommentar: Se kommentaren til Statnett nedenfor.

Statnett informerer om at verneområdet ligger inntil det klausulerte byggeforbudsbeltet "Flesaker - Tegneby". De påpeker behovet for generelle unntak fra vernebestemmelsene for drift, vedlikehold og oppgradering av transmisjonsnettledninger, samt motorisert ferdsel og bruk av helikopter. Videre ber de om at verneområdet ikke legges nærmere enn 80 meter fra senter av Statnetts 300 kV transmisjonsnettledning Flesaker - Tegneby. Dette pga. behov for fornying av ledningen, og at trase for ny ledning ennå ikke er bestemt.

Statsforvalterens kommentar: Statnett ber om at grensa for verneområdet trekkes 80 meter fra senterlinje for eksisterende ledning. En slik reduksjon av et allerede lite verneforslag vil gjøre området enda mer sårbart, og gi risiko for at ikke verneverdiene blir godt nok ivaretatt. Verdifull natur skal uansett hensyntas når det planlegges nye linjer, og her mener vi det bør forsøkes å finne alternative traseer som gir vesentlig mindre ulempe for naturverdiene. Vi velger derfor å sende forslaget på høring med samme areal som ved oppstart. I forslaget til forskrift har vi tatt inn standard bestemmelser for områder der det går ledninger gjennom eller inntil verneforslaget.

Naturvernforbundet i Hurum og Røyken er skuffet over at en del av området med store verneverdier ikke er inkludert i verneforslaget fordi en grunneier trakk tilbake sitt vernetilbud. Dette skjedde før reguleringsplanen for Husebykollen pukkverk ble vedtatt, noe som gjorde det vanskelig for grunneieren å forplikte seg til vern. Nå som både reguleringsplanen og kommuneplanen er vedtatt, håper de at statsforvalteren og kommunen vil gjenoppta dialogen med grunneieren for å inkludere dette området i naturreservatet. Store deler av området er allerede båndlagt med hensynssone H560_2, som krever bevaring av naturmiljøet.

Statsforvalterens kommentar: Statsforvalteren er enig i at arealet øst for verneforslaget har store naturverdier som helt klart ville styrket reservatet om det ble inkludert. Vi har forsøkt å få med dette arealet uten å lykkes. Dersom grunneier skulle ombestemme seg, vil vi være interessert i utvidelse på et senere tidspunkt.

Husebykollen hytteforeningen er bekymret for at en utvidelse av steinbruddet vil skade verneverdig vegetasjon. De synes det er leit at en grunneier som grenser mot "steinbrudd-området" har trukket seg fra verneprosessen, da dette området har store verneverdier. Foreningen frykter at fremtidige endringer i reguleringsplanen kan føre til ytterligere utvidelse av steinbruddet. De informerer om at det er planlagt ny adkomstvei til fritidsbolig-eiendommer syd i Husebykollen, langs den vestlige grensen av «steinbrudd-området». Her kan det være risiko for at utspregning for ny vei i et svært bratt terreng vil gjøre skade på vegetasjonen utenfor «steinbruddområdet». De oppfordrer til dialog med grunneieren for å inkludere området i verneprosessen, og påpeker at en del av området er definert som hensynssone i kommuneplanen, noe som krever bevaring av naturmiljøet.

Statsforvalterens kommentar: Vi forutsetter at bestemmelsene i reguleringsplanen ivaretar de naturverdiene som finnes i området rundt pukkverket uavhengig av vernevedtak. Se ellers Statsforvalterens kommentar til Naturvernforbundet i Hurum og Røyken ovenfor.

Oslo og omland friluftsråd ber om at man i verneplanen kartlegger bruken av området til friluftsliv og idrett, som orientering, spesielt med tanke på nærfriluftslivet på Filtvedt. Det er viktig at verneforskriftene utformes slik at friluftslivsaktiviteter og bruk av eksisterende ferdselsårer kan fortsette så lenge verneverdiene ikke trues, og det foreslås å bruke verneforskrifter tilsvarende de som har vært brukt i Marka siden 2015, også i nærfriluftsområder utenfor Marka.

Statsforvalterens kommentar: De spesielle punktene om orientering som blir brukt i Marka er ment å skulle benyttes hovedsakelig i Oslomarka. Vi er likevel positive til bruk av området til slik aktivitet, og fellestreninger vil være generelt tillatt. Det kan også søkes om å gjennomføre større arrangementer. Ellers vil det være generelt tillatt å vedlikeholde eksisterende stier, og mulighet for tillatelse til å etablere nye ved behov.

Direktoratet for mineralforvaltning informerer om at den foreslåtte grensen for verneområdet ligger ca. 130 meter nordvest for uttaket Huseby (Juve pukkverk, Filtvet), som har driftskonsesjon fra DMF. Det må avklares med tiltakshaver at vernet ikke påvirker en eventuell fremtidig utvidelse av uttaket.

Statsforvalterens kommentar: Juve pukkverk er tatt inn på adresselista og får høringsforslaget tilsendt. Det er nylig vedtatt en reguleringsplan for utvidelse av pukkverket, avstanden mellom verneforslaget og grensa for denne reguleringsplanen er over 100 meter.

Innspill til Såttvetåsen

Språkrådet mener at navnet må skrives Såttvetåsen i samsvar med prioritert skrivemåte i SSR.

Statsforvalterens kommentar: Grunneierne er tydelige på at de ønsker skrivemåten Saatvedtåsen som i oppstartsmeldingen. Siden Saatvedtåsen ifølge Språkrådet, ikke er godkjent, endrer Statsforvalteren navnet på verneforslaget til Såttvetåsen naturreservat.

NVE ber om at det vurderes å ta inn standardbestemmelsene for kraftlinjer selv om Statnett sin linje ligger utenfor verneforslaget, men inntil grensa.

Statsforvalterens kommentar: Se kommentaren til Glitre Nett AS nedenfor.

Glitre Nett AS har et lavspentanlegg i eller tett opptil området og ber om at verneplanens bestemmelser sikrer retten til drift, vedlikehold og fornyelse av eksisterende energi- og nettanlegg, inkludert nødvendig bruk av motorkjøretøy, selv om dette innebærer å krysse verneområdet. De ber om å kunne utføre nødvendig skogrydding for sikker drift av luftledninger og graving for reparasjon av kabelanlegg. Det bør også være mulighet for å felle risikotrær utenfor ryddebeltet. Der linjetraseen ligger i ytterkant av verneområder, bør avgrensningen justeres slik at linja og ryddebeltet (med buffer) legges utenfor verneområdet. Ryddebeltet er på 0,5 meter til hver side fra stolpe. Alle arbeidene må kunne utføres uten å søke dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Statsforvalterens kommentar: I forslaget til verneforskrift har vi tatt inn standard bestemmelser for områder berørt av ledningsnett. Langs Saatvedtveien er grensa i høringsforslaget lagt 4 meter fra veikant. Dette innebærer at grensa går minst 1 meter unna lavspenstolpene.

Innspill til Brekkeåsen

Språkrådet har ingen merknader. Navnet passer fint med beliggenheten.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Innspill til Økta

Språkrådet har ingen merknader. Navnet passer fint med beliggenheten.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

NVE ber om at standardbestemmelsene for nettanlegg inkluderes i verneforskriften. Det er også potensial for småkraftutbygging i området.

Statsforvalterens kommentar: Nettanlegget vil ligge på utsiden av verneområdet, men grense inntil. Forskriften vil åpne opp for nødvendige tiltak. Vassdraget er allerede regulert. En av grunneierne har fortalt at muligheten for småkraftanlegg er sjekket ut. Statsforvalteren forholder seg til at det har kommet inn et tilbud om frivillig vern av skog fra grunneierne.

Innspill til Øygardsjuvet

Språkrådet mener skrivemåten er grei, men påpeker at navnet Øygardsjuvet ikke er registrert i SSR. De er spørrende til om dette er et navn som er brukt lokalt om denne delen av elveløpet.

Statsforvalterens kommentar: En grunneier som har vokst opp i området sier de ikke bruker et bestemt navn på området, men de ulike gårdsnavnene på oversiden av juvet. Elva heter Lågen, men Statsforvalteren ser det som et lite hensiktsmessig navn fordi navnet følger elva helt til Larvik. Statsforvalteren velger derfor å bruke navnet Øygardsjuvet videre om området, og avventer om høringsprosessen vil bringe fram andre aktuelle navn.

NVE ber om at standardbestemmelsene for nettanlegg inkluderes i verneforskriften.

Statsforvalterens kommentar: Av kartet framgår det ingen nettanlegg innenfor området, men vi følger likevel anbefaling fra NVE da det kan være linjenett som ikke framkommer på kart. Langs Øygardsvegen går det stedvis en isolert ledning.

Direktoratet for mineralforvaltning (DFM) viser til at verneforslaget berører kobberprovinsen Nore, som er et område med forhøyet mulighet for funn av mineralressurser. Statsforvalteren bør innhente informasjon om potensialet for funn av nye forekomster og vurdere om vernet må tilpasses hensynet til eventuelle ressurser. Området berører også bergrettighetsområdene Nore Grønnsteinsbelte 1, 4 og 7, hvor Metamorphic AS har undersøkelsesrett. Rettighetshaver må informeres om verneprosessen og få mulighet til å gi innspill. DMF forventer at det beskrives hvordan vernet påvirker muligheten til å drive undersøkelser av mineralressurser, og om det skal settes vilkår for å tillate undersøkelser.

Statsforvalterens kommentar: DMF sin merknad er sendt til Norges geologiske undersøkelse for kommentar. Vi har også tatt kontakt med firmaet Metamorphic AS som igjen ønsket et møte

med Statsforvalteren. Møtet ble avholdt 22.11.24. Firmaet regnet det ikke som sannsynlig med gruvevirksomhet innenfor planlagt verneområde, men ønsket anledning til å undersøke området. Primært ønsket Metamorphic AS at Statsforvalteren legger vekk verneplanene fram til de får undersøkt området. I beste fall kan dette være 2-3 år, men ofte så mye som 10 år. Statsforvalteren kan ikke imøtekomme dette ønsket da grunneierne har tilbudt området til vern, og det har nasjonale verneinteresser. Det vil være Statsforvalterens oppgave å bringe verneforslaget fram til en tilråding til direktoratet, som igjen må ta de samfunnsmessige avveiningene. For å imøtekomme DFM og firmaets ønsker, vil det åpnes for at det kan letes etter mineraler etter en dispensasjonssøknad. Gruvedrift vil ikke bli tillatt i et reservat.

Innspill til Haverstingen (utvidelse av Haverstingen og Storås naturreservater):

Språkrådet har ingen merknader til skrivemåten, men Storås ligger utenfor både det nåværende og det utvidede verneområdet. Statsforvalteren bør derfor vurdere om det utvidede naturreservatet bør hete bare Haverstingen naturreservat, alternativt Haverstingen og Nordre Oksåsen naturreservat.

Statsforvalterens kommentar: Vi er usikre på om det finnes noe navn som dekker hele det sammenslåtte reservatet, men vi foreslår Haverstingen naturreservat da dette brukes om åspartiet sentralt i reservatet.

NVE sier at så langt de kjenner til er det ingen energi- og vassdragsinteresser i området.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Norefjell Nett AS har ingen merknader til området da de ikke har anlegg eller fremtidige planer om anlegg i området som er foreslått som utvidelse.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

Direktoratet for mineralforvaltning skriver at det foreslåtte utvidelsesområdet grenser til en punktregistrering av sulfider, Enderudelva 6. NGU har ikke vurdert betydningen av forekomsten. Statsforvalteren må innhente informasjon som grunnlag for å kunne gjøre en vurdering av mineralressursens verdi slik at det går fram av høringsdokumentene om det er viktige mineralressurser som blir berørt av vernet.

Statsforvalterens kommentar: NGU har begrenset informasjon i området. De sier at basert på den informasjonen som foreligger har de ingen indikasjon på at dette er mineralressurser som vil ha noen særlig økonomisk interesse. Det er ingen forekomster som er registrert i dette området, kun registreringer. Eventuell informasjon om eller merknad til denne registreringen kan meldes til Statsforvalteren gjennom høringsperioden.

Innspill til utvidelse av Hestebrennajuvet naturreservat

Språkrådet kommenterer at navnet på det eksisterende naturreservatet ikke er registrert i SSR. Naturnavnet som ligger til grunn, er registrert i SSR med

“Hestebrennjuvet” som prioritert skrivemåte. Navnet på naturreservatet bør dermed skrives “Hestebrennjuvet” naturreservat.

Statsforvalterens kommentar: Vi endrer skrivemåte til Hestebrennjuvet.

NVE sier at så langt de kjenner til er det ingen energi- og vassdragsinteresser i området.

Statsforvalterens kommentar: Tas til orientering.

7. Større endringer etter oppstart av verneplan

Arealendringer siden oppstart:

For Øygardsjuvet er det gjort flere endringer i avgrensningen etter oppstart av verneplanen. Det er både fjernet og lagt til arealer, med en netto økning på 71 dekar sammenlignet med oppstart. For de øvrige verneforslagene er det kun gjort mindre og mer begrensede justeringer i avgrensningen.

Navneendringer siden oppstart:

- Veset-Holter har endret navn til «Veset og Holter».
- Saatvedtåsen har endret navn til «Såttvetåsen».
- Hestebrennjuvet vil etter utvidelsen få navnet «Hestebrennjuvet». Her foreslås det en ny forskrift som følger Miljødirektoratets oppdaterte forskriftsmal.
- Haverstingen naturreservat og Storås naturreservat vil etter utvidelsen bli ett sammenhengende naturreservat, som får navnet Haverstingen. Her foreslås det en ny forskrift som følger Miljødirektoratets oppdaterte forskriftsmal.

8. Høring

I det følgende er hvert av verneforslagene kort beskrevet med informasjon om området generelt, verneverdier og andre interesser. Det er også vedlagt konkrete forslag til verneforskrifter og kart med forslag til vernegrenser.

Foreliggende forslag til verneområder og vernebestemmelser er utarbeidet på bakgrunn av de naturfaglige registreringene, dialog med grunneiere og innspill ved melding om oppstart. Forskriftene og avgrensningene som sendes på høring er omforent med grunneierne, men både forskrift, avgrensning og kart vil være gjenstand for videre drøftinger under høringen.

Alle som måtte ønske det, kan komme med en uttalelse til verneforslagene. Statsforvalteren ber spesielt om synspunkter på:

- Områdenavn

- Eventuelle konflikter med andre interesser. Vi ber om at eventuelle konflikter beskrives mest mulig konkret, for eksempel hvilken del av området det særlig er knyttet konflikt til, og hvilke justeringer av bestemmelser i forskriften som vil være nødvendig for å løse eller redusere konflikten.
- Forskriftene og eventuelle merknader til spesielle forhold i det aktuelle området. Også her ber vi om mest mulig konkrete opplysninger og forslag til mulige løsninger.
- Avgrensning av områdene
- Eventuelle behov for skjøtsel og tiltak, samt innspill til forvaltningen av områdene.
- Eventuelle feil i høringsutkastet.
- Berørte kommuner bes gi tilbakemelding om de ønsker delegert forvaltningsmyndighet for verneområdene, se kap. 4.

Med bakgrunn i innkomne merknader og opplysninger, samt drøftinger med grunneierne, vurderer Statsforvalteren behovet for å justere verneforslagene. Det tas deretter sikte på å oversende Statsforvalterens endelige verneforslag til Miljødirektoratet høsten 2024.

Frist for å avgi uttalelse er 20. februar 2025. Uttalelser sendes skriftlig på e-post til sfospost@statsforvalteren.no eller i brev til Statsforvalteren i Buskerud, Østfold, Oslo og Akershus, Postboks 325, 1502 Moss.

9. Verneforslag

9.1. Veset og Holter, Nes kommune

Kommune: Nes

Fylke: Akershus

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 219 daa

Berørte eiendommer: 22/14, 23/1, 24/1

Veset og Holter er en del av et større ravinesystem ved Vormas østre bredde litt nord for Vormsund i Nes kommune.

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold i form av rik, lavereliggende høybonitetsskog med innslag av edelløvskog og slåttemark i intakt ravine. Videre er formålet å ivareta den sårbare landformen leirravine. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Verneforslaget er for det meste skogdekket, men inkluderer også noe mer åpen kulturmark, blant annet en slåtteeng. En høyspentlinje med tilhørende ryddebelte krysser tvers gjennom området. Skogen er høyproduktiv og grandominert, med innslag av gråor, bjørk og selje.

Stedvis er det forekomster av edelløvsskog med alm og ask og forekomst av store gamle edelløvtrær. Området som helhet inneholder mye dødved og det er registrert flere rødlistearter i området. De nordlige områdene er påvirket av nyere hogster og har lavere vernekvalitet i seg selv, mens den sørlige delen består av eldre og mindre påvirket høgstaude granskog (NT).

Mangeloppfyllelse

Området fyller mangler i skogvernet knyttet til rik blandingskog i lavlandet samt raviner.

Avgrensning

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog. Området grenser mot dyrket mark, og det er viktig at grunneier kan skjøtte jordekantene slik at jorda kan drives rasjonelt. Grensen er lagt i jordekanten, men det er i forskriften åpnet for å rydde vegetasjon som er nødvendig for å ivareta driften.

Kulturhistoriske verdier

Det er ikke registrert kulturminner innenfor verneforslaget.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk og beite.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining mellom skogbruk og skogvern. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S5 (har mindre betydning for tømmerutgangen). Verneverdiene får verdi V2 (har betydning for vern). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V2S5 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Arealet i verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel. Sørlig del av verneforslaget grenser inn mot Esvall miljøpark.

9.2. Husebykollen, Asker kommune

Kommune: Asker

Fylke: Akershus

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 193 daa

Berørte eiendommer: 342/1, 342/4, 343/1, 343/7, 346/1, 346/2.

Husebykollen ligger sør på Hurum-halvøya, like nord for Filtvedt. Verneforslaget ligger mellom ca. 120-215 moh.

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et område som har truet og sårbar natur i form av rik edellaauvskog og bekkekløft med høgstaudegranskog. Videre er formålet å bevare et område med særlig betydning for biologisk mangfold knyttet til disse naturtypene. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Verneforslaget er et variert skogområde dominert av rik edelløvsog og bekkekløft på kalkrik grunn. Det finnes flere rødlistede naturtyper: lågurtedellaauvskog (VU), frisk rik edellaauvskog (NT), høgstaude granskog og høgstaude edellaauvskog. Edellaauvskogen er dominert av eik, hassel, spisslønn og rasmark med lind. På topplatået vokser hovedsakelig eik og furu. Bekkekløfta er dominert av gran med en god del innslag av edellaauvtrær og boreale lauvtrær, og her er det forekomst av større mengder død ved. Av rødlistearter er det blant annet registrert flere arter knyttet til død ved, som eikedynekjuke (VU), kastanjestilkkjuke (VU), svartsoneskjoke (NT) og grønnsko (NT). Det er potensiale for flere krevende arter, særlig av markboende sopp og til en viss grad arter knyttet til død ved. Området vurderes til å ha regional naturverdi.

Området er ellers preget av tidligere tiders hogst, og det finnes mindre partier med yngre skog.

Mangeloppfyllelse

Området fyller mangler i skogvernet knyttet til lavereliggende og høyproduktiv skog, med bekkekløft og rik edellaauvskog.

Avgrensing

Tilbudet fra mai 2023 var større enn det som sendes på høring, men en eier har i ettertid trukket tilbudet. Arealet som ble tatt ut ligger på østsiden av verneforslaget, og det har store verneverdier. Statsforvalteren har prøvd å få med mer areal, men skogeier ønsker ikke frivillig vern.

I sør grenser området mot ryddesone for kraftlinje, og i vest og nord hovedsakelig mot ung skog.

Kulturhistoriske verdier

Det er registrert et skjerp i østkanten av verneforslaget, i den bratte åssiden ned fra Husebykollen. Her er det funnet flere spor etter gruveaktivitet, knyttet opp til et lite og et større skjerp med tilhørende veifar.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogsdrift, friluftsliv og Huseby pukkverk. Det er vedtatt en utvidelse av Huseby pukkverk på vestsiden mot verneforslaget, grensa for utvidelsen ligger vel 100 meter fra grensa for verneforslaget. Juve pukkverk bes vurdere om vernet påvirker en eventuell fremtidig utvidelse av uttaket.

Det går en enkel traktorvei inn i området fra sør, og det ligger en mobilmast på toppen av Husebykollen.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining mellom skogbruk og skogvern. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S7 (har mindre betydning for tømmertilgangen). Verneverdiene får

verdi V1 (har betydning for vern). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V1S7 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Arealet i verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanens arealdel.

9.3. Såttvetåsen, Kongsberg kommune

Kommune: Kongsberg

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 721 daa

Berørte eiendommer: 68/1, 68/2, 68/6, 123/1, 123/2, 123/4, 123/3, 123/6, 127/6, 128/2, 128/7, 129/1, 129/3.

Såttvetåsen ligger i Kongsberg, i den bratte vestvendte lia øst for Skollenborg i høydelaget 120-350 moh.

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et område som inneholder truet, sjelden og sårbar natur i form av kalkedellauvskog, kalkgranskog og kalkfuruskog. Videre er formålet å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold knyttet til disse naturtypene. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Hele arealet består av kalkrike vegetasjonstyper. Barskog dominerer i de øverste delene og rik edelløvsog i nederste del. Rødlistede naturtyper utgjør en stor del av arealet, med forekomst av naturtypene kalkgranskog, kalk- og lågurtfurusog, frisk rik edellauvskog med innslag av kalklindeskog, lågurtedellauvskog og innslag av høgstaude granskog. I store deler av området finnes knauser med knollekalk, og det er påvist en rekke rødlistearter knyttet til kalkrik grunn i verneforslaget. I deler av området er det gammel skog med forekomster av død ved, og i sørlig del finnes gamle og til dels hule løvtrær. I nordre del forekommer også mer påvirket skog i yngre hogstklasser. Området ligger ikke langt fra det eksisterende Ullebergåsen naturreservat med hovedsakelig kalkfurusog.

Mangeloppfyllelse

Såttvetåsen oppfyller mangler i skogvernet knyttet til kalkgranskog og rik edelløvsog, rike blandingsskoger i lavlandet og i noen grad kalkfurusog og skog med høg bonitet. Videre ligger det hovedsakelig under 300 moh. og i sørboreal vegetasjonssone.

Avgrensing

Verneforslaget grenser i hovedsak mot yngre skog, i vest også mot vei og dyrka mark.

Kulturhistoriske verdier

Det er ikke registrert kulturminner innenfor verneforslaget.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneforslaget er i hovedsak knyttet til skogbruk. Det er enkelte traktorveier innenfor verneforslaget, disse er avmerket på kartet. I sørvest grenser verneforslaget til jordekant, vei og strømledning. Det er ikke registrert verken mineraler eller grus/pukk i området.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining mellom skogbruk og skogvern. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S3 (*har betydning for tømmertilgangen*). Verneverdiene får verdi V1 (*har betydning for vern*). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V1S3 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

En del yngre skog, men vi gi gjør ingen arealreduksjon pga. restaureringspotensiale (kalkgrunn) og høye naturverdier i området generelt.

Planstatus

Verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) ii kommuneplanens arealdel.

9.4. Brekkeåsen, Rollag kommune

Kommune: Rollag

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 786 daa

Berørte eiendommer: 32/1, 32/8, 32/12, 33/1, 33/3, 34/1, 34/2.

Brekkeåsen ligger 3 km nord for Veggli sentrum i en bratt li vest for fylkesvei 2796. Området ligger i mellomboreal/nordboreal sone mellom ca. 300-720 m.o.h.

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et skogområde med gammel gran og furuskog, samt innslag av varmekjære lauvtrær. Området har særskilt betydning for biologisk mangfold, spesielt som leveområde for arter knyttet til gammel skog og død ved. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Området ligger i en bratt, østvendt lise og utgjør en del av de humide, østvendte granskogsliene på vestsiden av Numedalen. Fra åsen siver det rikt vann gjennom striper av næringsrike bergarter, noe som bidrar til at området i stor grad består av produktiv granskog. Vegetasjonen domineres av rike skogstyper med gran i tresjiktet, mens furu kun forekommer i de høyereliggende partiene og de bratteste liene. Det finnes også spredte innslag av osp, rogn, bjørk, selje og gråor.

I nord er det større partier med betydelige mengder død ved av gran. Lenger opp finnes også en del død ved av osp og grov osp, som gir potensial for krevende vedboende sopparter. I skrenten sør for Tåråsonåsen finnes varme sørberglier med innslag av rik edelløvsskog og blandingsskog. Her vokser spisslønn, alm, osp og gran, og området preges av innslag av død ved og gamle trær. I feltsjiktet finnes kravfulle arter som vårerteknapp, tysbast, myske, kranskonvall og blåveis.

Av rødlistede naturtyper er det registrert høgstaudegranskog (NT), kalk- og lågurtfuruskog (VU) og små innslag av frisk, rik edelløvsskog (NT). Større deler av lia kan karakteriseres som naturskog, selv om skogtilstanden varierer. Noen deler av lia fremstår som mer homogen, gammel kulturskog med lite død ved. Totalt er det registrert 12 ulike rødlistede arter i området, fordelt på 2 EN-, 1 VU- og 9 NT-arter. Området har høye naturkvaliteter og representerer et forholdsvis stort naturskogsområde som er særegent for regionen.

Mangeloppfyllelse

Området fyller mangler i skogvernet knyttet til gammel barskog i lavlandet, med mye død ved og rødlista naturtyper.

Avgrensing

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog.

Kulturhistoriske verdier

Det er ikke gjort registreringer av kulturminner i området.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk.

Det er ingen registrerte forekomster av puk, grus eller mineraler i NGUs kartdatabaser for området.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S4 (*kan få betydning for tømmertilgangen*). Verneverdiene får verdi V2 (*har betydning for vern*). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V2S4 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Arealet i verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde (LNF) i Kommuneplanen.

9.5. Økta, Nore og Uvdal kommune

Kommune: Nore og Uvdal
Fylke: Buskerud
Vernekategori: Naturreservat
Areal: ca. 216 daa
Berørte eiendommer: 154/3, 155/1, 155/5, 155/12.

Økta er en elv som renner ut på østsiden av Norefjorden i Nore og Uvdal kommune. Tilbudsområdet er 2,5 km av elvegjelet mellom gårdene Øktedalen og søre Vetterhus.

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et område med en bestemt type natur i form av bekkekløft med eldre granskog samt skrenter og bergvegger. Videre er formålet å bevare et område som har særlig betydning for biologisk mangfold knyttet til det fuktige bekkekløftmiljøet. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Området er en bekkekløft med stor variasjon i terrengforhold, lokalklima og jordsmonn, noe som gir opphav til varierte naturtyper. Store deler av selve bekkekløfta domineres av gammelskog av gran, men det er også innslag av lauvskog i partier. Tidligere plukkhogster har vært omfattende, og trær av virkelig høy alder og død ved finnes bare sparsomt. De største verneverdiene er knyttet til det fuktige bekkekløftmiljøet med lav og mosearter, der 9 registrerte arter er rødlistet. De mange bergveggene langs kløften er habitat med potensial for flere sjeldne og rødlista arter. Området er vurdert som regionalt verdifullt (verdi 3).

Mangeloppfyllelse

Området fyller mangler i skogvernet knyttet til skogtypene bekkekløft med bergvegger.

Avgrensing

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog. Mindre areal med plantefelt er tatt med i verneforslaget for å få til sammenhengende kantsoner ved elvebredden og bedre arrondering. Grensen er justert noe etter oppstart slik at taktorveier langs juvet skal være en praktisk avgrensing.

Kulturhistoriske verdier

Det er ingen automatisk registrerte kulturminner i området. Statsforvalteren er heller ikke kjent med at det er nyere tids kulturminner innenfor området. Gårdsbebyggelsene rundt tilbudsområdet er svært gamle, og inngår i kommunens kulturminneplan.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogsdrift, landbruk og vassdragsregulering. Elva Økta er et regulert vassdrag der elva fra det 52 km² store nedbørsfeltet går i tilløpstunnel til Tunhovdfjorden. Vannet blir derfor brukt i Nore 1 hvor selve kraftstasjonen ligger på Rødberg. Konesjonen er for Norereguleringen gjennom kgl res 2005. Inntakspunktet ligger ca 8 km ovenfor området som skal vernes. Det er ikke fysiske tiltak fra kraftutbygging i selve tilbudsområdet. Økta har liten vannføring i tørre perioder. I portalen Vann-nett har Økta vannforekomst ID 015-732-R og er karakterisert som "sterkt modifisert

vannforekomst (SMVF)" hvor "god økologisk tilstand ikke er realistisk". Det framgår at det ikke er krav til minstevannføring, og at det er redusert miljømål til "moderat økologisk potensial".

Ved Vettergrendvegen er det en tiplass hvor det bl.a. har blitt tippet masser fra grøfterensk og ødelagte rundballer. Massen har nådd helt ned til elva, og har delvis demt opp vassdraget slik at en mindre dam/kulp har oppstått. Fra samme tiplass som ligger utenfor tilbudsområdet kan det være avrenning fra det som framstår som en eldre gjødselhaug. Det ligger ikke kraftlinje i tilbudsområdet, men en uisolert linje er tilgrensende. Verne området vil grense til dyrket mark, og det legges inn i verneforskriften en åpning for fjerning av vegetasjon langs jordekanter av hensyn til maskinbruk på dyrket mark.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S6 (*kan få betydning for tømmertilgangen*). Verneverdiene får verdi V2 (*har betydning for vern*). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V2S6 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Arealet i verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanen. Kraftlinja har hensynssone *høyspenningsanlegg*.

9.6. Øygardsjuvet, Nore og Uvdal kommune

Kommune: Nore og Uvdal

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: ca. 1428 daa

Berørte eiendommer: 136/1, 138/1, 138/2, 139/2, 140/1, 140/3, 140/4, 140/5, 140/10, 141/1, 141/7, 142/1, 142/21, 142/30, 202/9, 203/9, 203/21, 204/8, 206/1, 206/3, 207/1, 207/3, 208/1, 209/1, 210/1, 210/10, 211/1, 212/2, 213/1.

Øygardsjuvet ligger mellom Rødberg og Tunhovdfjorden i Nore og Uvdal kommune. Juvet er en stor og mektig V-formet elvekløft utformet av Numedalslågen.

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et område som representerer en bestemt type natur i form av en svært dyp og lang bekkekløft med hovedsakelig eldre granskog samt bergvegger og blokkmark. Videre er formålet å bevare et svært godt utviklet kløftemiljø som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det er et leveområde for et stort antall sjeldne og sårbare arter knyttet til disse slike naturtyper. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Elvekløfta er dyp, svingete og trang, med store høydeforskjeller og med opprevete, bratte dalsider. Elva er sterkt regulert, og tilnærmet tørrlagt. Området er hogstpåvirket gjennom gamle plukkhogster og kabelkrandrifter fra 1980-tallet. Tross reguleringen og hogstpåvirkning er det stor variasjon i naturtyper og skogsamfunn. Gran er dominerende treslag, der det også er stedvis stort innslag av lauvtrær. Området ble kartlagt i 2010, og det ble da funnet hele 46 rødlistearter. Sjeldne lavarter er knyttet til trestammer og bergveggene i juvet. Det er også gjort funn av sjeldne moser og karplanter. Tilbudet omfatter ca. 7 km. elvestrekning. Nedbørsfeltet til Øygardsjuvet er ca. 1700 km².

Området er vurdert som nasjonalt svært verdifullt og er fylkets største elvekløft.

Mangeloppfyllelse

Området fyller mangler i skogvernet knyttet til skogtypene bekkekløft med bergvegger og gammelskog i mellomboreal vegetasjonssone (nedre del).

Avgrensing

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog. Det er flere endringer i avgrensning fra tilbudet kom inn og fram til høringen. Det er både gått ut arealer, og lagt til nye områder der summen er 71 daa økning.

Kulturhistoriske verdier

Det er ingen automatisk registrerte kulturminner i området. Statsforvalteren er gjort kjent med at det skal ligge noen gamle husmannsplasser nedenfor Murugard, og at det går hesteveier i området. Ellers er vi ikke kjent med at det er nyere tids kulturminner innenfor området.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk, beite og energiproduksjon. Verneområdet vil grense til dyrket mark, og det legges inn i verneforskriften en åpning for fjerning av vegetasjon langs jordekanter av hensyn til maskinbruk på dyrket mark.

Vassdraget ble regulert gjennom Noreutbyggingen (Tunhovddammen) i årene 1915-20. Oppstrøms ligger Tunhovdfjorden hvor inntakspunktet er. Demningen ligger ca 1 km ovenfor nordre del av tilbudsområdet. Vannet blir brukt i Nore 1 hvor selve kraftstasjonen ligger på Rødberg. Konesjonen er for Norereguleringen gjennom kgl res 2005. Det er ikke fysiske tiltak fra kraftutbygging i selve tilbudsområdet. Numedalslågen har tilnærmet ingen vannføring på strekningen Tunhovdfjorden-Rødberg. I portalen Vann-nett har Numedalslågen vannforekomst ID 015-92-R og er karakterisert som "*sterkt modifisert vannforekomst (SMVF)*" hvor "*god økologisk tilstand ikke er realistisk*". Det framgår at det ikke er krav til minstevannføring og at det er redusert miljømål til "*moderat økologisk potensial*".

Det går en merket sti på vestsiden av bekkekløften. Forslag til vernegrense er lagt tett på Øygardsvegen og en kraftlinje som går langs veien. Verneforskriften må inneholde åpninger for vedlikehold og nødvendige oppgraderinger av eksisterende infrastruktur.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S7 (*har mindre betydning for tømmertilgangen*). Verneverdiene får verdi V2 (*har betydning for vern*). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V2S7 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Arealet i verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i kommuneplanen. Det ligger to hensynssoner for bevaring naturmiljø, og dette sammenfaller med et verneformål. Det ligger noen LNFR soner for spredt bebyggelse langs juvet og delvis innenfor tilbudsområdet hvor boligbygging er tillatt etter nærmere retningslinjer. Gjennom et vern vil de respektive eiendommene frasi seg muligheten for utbygging.

9.7. Haverstingen naturreservat, Krødsherad kommune - utvidelse

Kommune: Krødsherad

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 5 293 dekar utvidelse

Berørte eiendommer: 215/1, 215/2, 215/10, 215/12, 215/14, 215/39, 217/1, 224/15

Verneforslaget ligger i Krødsherad, øst for Krøderen, og utvidelsen binder sammen de to eksisterende naturreservatene Haverstingen og Storås. Høyden er mellom 295 – 777 moh. Det er utarbeidet forslag til en ny forskrift for hele det nye verneområdet.

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et område som har stor variasjon i skogtyper med blant annet gammel granskog med mye død ved, bekkekløft og velutviklet rik lavlandsskog av type sørboreal blandingsskog. Videre er formålet å bevare et område med særskilt betydning for biologisk mangfold ved at det har rik lavflora og forekomster av truede lavararter.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Det meste av skogen er naturskog som ikke har vært flatehogd, men som er sterkt påvirket av tidligere tiders plukk- og gjennomhogst. Utenom kjerneområdene har området begrensede naturverdier der fattig barskog dominerer. De største verneverdiene finnes i nordvest. Her er et stort parti gammel sørboreal gran-naturskog på rik lågurt- og dels høgstaudemark, med et heterogent skogbilde. Det er rikelige mengder læger i ulike nedbrytningsstadier og stedvis godt innslag av gamle lauvtrær. Kjerneområdene har mange forekomster av rødlistearter knyttet til gran-naturskog.

Mangeloppfyllelse

Området oppfyller mangler knyttet til gammel granskog og furuskog, noe lavlandsskog og rike skogtyper samt viktige forekomster av rødlistearter. Begge de to eksisterende reservatene har høye naturkvaliteter, og dette verneforslaget bidrar til å bevare et sammenhengende storområde på over 15 000 dekar inkludert de to eksisterende reservatene.

Avgrensing

Verneforslaget er i hovedsak avgrenset mot ung skog. Deler av arealet har begrenset verneverdi, men det er inkludert for å få en sammenheng mellom de to eksisterende reservatene. Nederst i lia mot vest er det inkludert noe litt yngre skog med høy bonitet og som ligger nær arealer med høy verneverdi.

Kulturhistoriske verdier

Det er ikke registrert kulturminner innenfor verneforslaget.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk. Det går en skogsbilvei som ble bygd i 2016 gjennom området. Langs veien er det et relativt bredt, åpent anleggsbelte, her kan det etter vernevedtaket kun ryddes det som er nødvendig for veivedlikeholdet. Det er også flere traktorveier i verneforslaget. Det ligger ei hytte lengst nordøst i området. En skogeier har uttrykt ønske om å kunne ha beitedyr i denne lia, og den foreslåtte verneforskriften åpner for dette.

Det er ikke registrert grus eller pukk i verneforslaget. I NGU sin kartdatabase er det en registrering av mineraler, ressurstype basemetaller (Cu,Zn,Pb,Fe sulfider,As,Sb,Bi,Sn), råstoffbetydning er ikke vurdert.

Planstatus

Verneforslaget er avsatt til LNFR-område i kommuneplanens arealdel.

9.8. Hestebrennjuvet naturreservat, Ringerike kommune - Utvidelse

Kommune: Ringerike

Fylke: Buskerud

Vernekategori: Naturreservat

Areal: 2006 dekar utvidelse

Berørte eiendommer: 140/1, 141/4, 142/1, 142/5, 143/1, 278/2

Hestebrennjuvet ligger ca. 10 km nordøst for Sokna og like sørvest for Høgfjell. Utvidelsen omfatter to delområder som grenser til eksisterende naturreservatet i nordvest og sørøst. Vedlagt høringen er det foreslått en ny forskrift som følger Miljødirektoratets oppdaterte forskriftsmal.

Verneformål og verneinteresser

Formålet med forskriften er å bevare et område med gammel skog under naturlig skogdynamikk. Verdiene er blant annet knyttet til gammel granskog og gammel ospeskog, og artsmangfoldet knyttet til disse skogtypene. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem.

Det nordvestlige utvidelsesområdet domineres av gammel barskog med trær som hovedsakelig består av gran, supplert med spredte gamle furuer. Enkelte mindre partier har større mengder liggende død ved av gran, mens både grangadd og furugadd forekommer svært spredt i området. Vegetasjonen består i all hovedsak av fattige typer som blåbær- og bærlyngskog, mens lyngskog dominerer på de mest skrinneste partiene. På artsnivå er det registrert 15 rødlistede arter, alle kategorisert som nær truet (NT). Mange av disse artene er kontinuitetskrevenne, hovedsakelig knyttet til kontinuitet i tresjiktet og i stående død ved.

Det sørøstlige utvidelsesområdet består for det meste av fattig til intermediær barskog med eldre gran og furu, med større partier med liggende død ved av gran. Her er det noe variasjon i vegetasjonstyper og treslag, med innslag av rikere vegetasjon og gammel boreal løvskog som inneholder mye osp, bjørk og noe selje. Under Tjuvenborgen finnes områder med den rødlista naturtypen frisk rik edelløvskog dominert av alm, spisslønn og ask. Vegetasjonen i disse partiene inkluderer kalkkrevende arter som blåveis, kranskonvall og skogstorkenebb. Østlige deler av området, består av en sammenhengende gammel granskog med grantrær i grove dimensjoner. Her finnes rikelig med både stående og liggende død ved av gran.

Mangeloppfyllelse

Området ligger i mellomboreal sone og har lokal til regional naturverdi. Utvidelsen vil bidra til at Hestebrennjuvet naturreservat blir et større og mer variert naturreservat. Det vil i middels grad kunne dekke opp mangler i skogvernet knyttet til gammel barskog og rik edelløvskog.

Avgrensing

Avgrensingen er foretatt etter dialog mellom Statsforvalteren og grunneierrepresentant, og gjenspeiler det arealet grunneierne er interessert i å tilby og som er aktuelt for ordningen med frivillig vern av skog.

Kulturhistoriske verdier

I den sørlige delen av utvidelsen er det registrert et felt bestående av en bygdeborg (Tjuvenborgen) datert til jernalderen. Like nedunder Tjuvenborgen finnes det også en hule kalt "Røverhøla". Her er det en sprekk i fjellet og hulen er dannet av en svær, løs blokk som øverst støtter seg til berget.

Inngrepsstatus og andre interesser

Bruksinteressene i verneområdet er i hovedsak knyttet til skogbruk og friluftsliv. Den ubetjente turisthytta Tjuvenborgkoa ligger rett utenfor det foreslåtte verneområdet. Fra hytta går en merket sti på ca. 1,5 km gjennom den sørlige utvidelsen, via Tjuvenborgen og sørover mot Østre Tjuvenborgtjern. En annen merket sti leder fra det eksisterende reservatet gjennom den nordlige utvidelsen mot Partisansteinen. Nær toppen av Hestebrenna har DNT tilrettelagt med et trebord og en bålpanne.

Det er ingen registrerte forekomster av pukkk, grus eller mineraler i NGUs kartdatabaser for området.

Avveining mellom skogbruk og skogvern

Tilbudet har kommet inn etter februar 2022 og krever følgelig en avveining. Det er utarbeidet et skjema som skal fylles ut av Statsforvalteren, og her kommer skogbruk ut med verdi S4 (*kan få betydning for tømmertilgangen*). Verneverdiene får verdi V2 (*har betydning for vern*). I matrisen fra nevnte skjema er feltet V2S4 et område som kommer ut som grønt, og følgelig kan gå videre i verneprosessen.

Planstatus

Arealet i verneforslaget er avsatt til landbruk-, natur- og friluftsområde samt reindrift (LNFR) i Kommuneplanen.

10. Vedlegg

- Forskrift og kart for Veset og Holter naturreservat, Nes kommune
- Forskrift og kart for Husebykollen naturreservat, Asker kommune
- Forskrift og kart for Såttvetåsen naturreservat, Kongsberg kommune
- Forskrift og kart for Brekkeåsen naturreservat, Rollag kommune
- Forskrift og kart for Økta naturreservat, Nore og Uvdal kommune
- Forskrift og kart for Øygardsjuvet naturreservat, Nore og Uvdal kommune
- Forskrift og kart for Haverstingen, Krødsherad kommune
- Forskrift og kart for Hestebrennjuvet naturreservat, Ringerike kommune